

4

| Univers Pedagogic *pro*

Convorbiri pedagogice

Nr. 43 (597), 7 decembrie 2017

Creșterea rolului părinților și comunităților în guvernarea educației

Convorbiri pedagogice cu Anatol Gremalschi, doctor habilitat, profesor universitar,
director de programe educaționale la Institutul de Politici Publice

(Continuare din numărul precedent al Săptămânalului *Univers Pedagogic pro*)

Este evident faptul că efectele benefice ale colaborării școală-părinți vor fi resimțite în deplină măsură și în țara noastră doar atunci când cadrul normativ-juridic va crea condiții propice pentru ca părinții să poată influența deciziile care sunt luate în școală, în special cele referitoare la organizarea procesului de studii, la disciplinele opționale, la organizarea activităților comune cultural-sportive.

Gradul de participare a părinților noștri în viața școlii este redus, mulți din ei plasând propriile responsabilități pe umerii școlii și ai autorităților publice.

S-ar părea că părinții participă activ în viața școlii doar atunci când conștientizează faptul că implicarea lor contribuie la soluționarea problemelor educaționale cu care se confruntă copiii lor. Spre regret, în cazul Republicii Moldova, părinții nu prea văd în neimplicarea lor personală un obstacol semnificativ în neasigurarea calității studiilor.

Astfel, conform datelor Studiului sociologic reprezentativ la nivel național „Etica și integritatea academică în învățământul general”, realizat în anul 2016 de către Institutul de Politici Publice și Centrul de Investigații Sociologice și Marketing „CBS-AXA”, doar 9,5% din părinți au indicat neimplicarea lor ca fiind un obstacol în asigurarea calității studiilor. După importanță, într-un clasament din 13

eventuale obstacole, neimplicarea a fost coborâtă tocmai pe locul nouă, cei mai mulți părinți considerând mult mai importante alte piedici: programul prea încărcat (47%); finanțarea insuficientă din partea statului (39%); lipsa motivației de a învăța (31%) etc.

Conform datelor studiului nominalizat mai sus, în țara noastră, spre deosebire de statele cu tradiții în domeniu, se atestă un grad redus de participare a părinților în organizațiile părintești din școlile în care învață copiii acestora. Astfel, în anul de studii 2015/2016, doar circa 20% din părinți au fost membri ai organizațiilor părintești, în scădere cu 10 puncte procentuale față de anul precedent de studii. Anual, doar unul din doi părinți participă la adunările organizate de dirigintele de clasă; doar unul din patru părinți participă la adunările organizate de conducerea școlii; doar unul din zece părinți participă la adunările organizate de asociațiile obștești ale părinților.

În ansamblu, datele studiilor sociologice confirmă faptul că părinții așteaptă de la stat o tutelare excesivă a propriilor lor copiii, foarte mulți din ei plasând, volens-nolens, propriile responsabilități pe umerii școlii și ai autorităților publice.

Cum ar putea părinții să se implice

De obicei, legislația ce ține de educație din țările cu tradiții în domeniu reglementează în mod detaliat modul de implicare a părinților în viața școlii, atât la nivel de persoane fizice, cât

și la nivel de organizații asociative ale acestora. În cazul sistemelor educaționale centralizate, părinții sunt obligați să devină membri ai asociației de părinți sau ai asociației de părinți și învățători, organizațiile respective fiind create și ghidate de administrațiile instituțiilor de învățământ. În cazul sistemelor educaționale descentralizate, accentul se pune pe asocierea benevolă a părinților în organizații obștești, scopul cărora ar fi ajutorarea școlii.

În cazul Republicii Moldova, educația este descentralizată doar parțial, Codul Educației punând în sarcina instituțiilor de învățământ promovarea participării părinților în viața școlii prin:

- consultarea opiniilor părinților în procesul de evaluare a cadrelor didactice (art. 45);

- delegarea reprezentanților părinților în consiliile de administrație ale instituțiilor de învățământ (art. 49);

- participarea la întocmirea programului de activitate al instituțiilor de învățământ (art. 138);

- înființarea de asociații filantropice ale părinților, ce au ca scop principal contribuirea la dezvoltarea instituțiilor de învățământ (art. 138);

- obligarea părinților să colaboreze cu instituțiile de învățământ, contribuind la realizarea obiectivelor educaționale (art. 138).

Prin urmare, în țara noastră părinții se pot implica în viața școlii doar prin două modalități:

1. Prin intermediul cadrului insti-

tuțional oferit de școală (adunări ale părinților la nivel de clasă și de școală; comitete de părinți la nivel de clasă; comitete consultative ale părinților la nivel de instituție de învățământ; reprezentanți ai părinților în consiliile de administrație ale școlilor).

2. Prin intermediul organizațiilor asociative (fundații, asociații obștești și instituții private), organizații care, de-iure, sunt absolut independente de instituțiile de învățământ și care ar trebui să interacționeze cu ele în baza unor acorduri de parteneriat.

Spre regret, stipulările Codului Educației, în special cele ce prevăd împuternicirea părinților de a lua și/sau a influența deciziile nu sunt încă implementate în deplină măsură în cadrul normativ-juridic subordonat Codului (regulamentele de funcționare a instituțiilor de învățământ, a organelor locale și centrale de specialitate în domeniul învățământului, procedurile de elaborare și aprobare a curriculumului la decizia școlii etc.).

Evident, în cazul cadrului instituțional oferit de școală, implicarea părinților se realizează doar sub îndrumarea instituției de învățământ, părinții nedisponând de competențe decizionale. În cazul organizațiilor asociative, părinții pot iniția și desfășura activități instructiv-educative mult mai diverse, având o autonomie mult mai mare, în special, în organizarea activităților social-culturale și atragerea de ajutoare în folosul școlii.

Indiscutabil, părinții ar trebui să folosească ambele modalități de a se implica și de a influența viața școlii,

orientând-o spre satisfacerea în volum deplin a cerințelor și preferințelor educaționale ale propriilor copii. Întrucât asociațiile obștești ale părinților dispun, în general, de resurse materiale și umane mult mai substanțiale decât fiecare părinte în parte, ele ar trebui să-și asume rolul de lider în identificarea și promovarea în organele administrative și consultative ale instituțiilor de învățământ a celor mai activi membri ai săi.

Autorul acestui articol este perfect conștient de faptul că pentru a asigura în deplină măsură implicarea părinților în viața școlii, mulți din ei ar trebuie îndrumați, acest lucru devenind posibil doar atunci când cadrele didactice și cele de conducere posedă abilități de interacțiune cu părinții, de formare și dezvoltare la părinți a competențelor de educare a propriilor lor copii, adică a ceea ce pedagogii numesc „competențe parentale”.

Materialul a fost elaborat în cadrul Proiectului “Consolidarea colectivităților școlare: creșterea rolului părinților și comunităților în guvernarea educației”, implementat de Institutul de Politici Publice cu suportul financiar al Programului de Sprijinire a Educației al Fundațiilor pentru o Societate Deschisă în cadrul Departamentului Buna Guvernană al Fundației Soros-Moldova și desfășurat în parteneriat cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.